

egyben a kötet érdeme és erénye, hiszen javarészt magángyűjteményekben fellelhető munkák publikálása. A művész tevékenységéről és utóéletéről legvilágosabban az életrajz műfajához képest részletező adatok beszélnek, igazítanak el. Segítségükkel kirajzolódnak a festő európai és távolabbi művészeti kapcsolatai, kapcsolódásai és kiállításainak sora.

A kötet elolvasása után arra a következtetésre jutunk, hogy ennek az emlékező könyvnek úgyszintén vállalt feladata és célja tárgyilagosan és tisztességgel felvillantani azt a művészeti irányultságot és jelezni azt a szellemi-történelmi közeget, amelyben az alkotó élt és dolgozott. Az albumba foglalt rövid, szakmailag autentikus írások ezt szolgálják. Ám az emlékező könyv leghitelesebb, átélt mondatait László Gyula fogalmazta meg, akinek temetési búcsúbeszédéből Nuridsány Zoltán hallatlanul tiszta lélek és jellemrajzát olvashatjuk ki, miközben a nagy tudós magasrendű erkölcsi érzéke is megnyilatkozik:

„Nuridsány Zoltán 1925-ben született Marosvásárhelyen, s illendő, hogy úgy búcsúzzunk tőle, ahogy nálunk otthon Erdélyben dicsérik csendes szóval az elhunytat: »jó szomszéd volt«. Egymás közelében laktunk, s valóban jó szomszéd volt. Fűrge járású, komoly alakja beletartozott a tájba, hiszen a város is lehet táj, nemcsak a szabad természet. Ha találkoztunk: otthonról beszélgettünk. A sokat szenvedett, hontalanná vált, s új hazát talált örmény néphez fűzte családi hagyományai. Mosolyogva, mindig Világosító Nagy Szent Gergely áldását kértem rá. Tavaly kint járt az »őshazában« és az otthon hangulatát találta ott. Beszélt emberekkel, kiknek szavát sem értette, de találkoztak évezredek műveltségükben. Ez a mély hovatarozás-érzés ötvöződött benne a szülőföldnek, Erdélynek szeretetével és hitvalló magyarságával. De mindezeket túl, vagy éppenséggel mindezek okából nemes humanista lélek volt, akivel jó volt együtt lenni."

Ehhez nincs mit hozzátenni.

Benedek Katalin

*****

Utánnnyomás a Szabadság című napilap 2003. november 12-i számából

Erdélyi településnevek nyomában

„Már nyelvjáráskutatói tevékenységemnél fogva is »összejártam« Erdélyt. Szomorúan kellett tapasztalnom, hogy az erdélyi - és nem erdélyi - magyarság milyen fogyatékosan ismeri azoknak a településeknek a magyar nevét, amelyeken utaztában autója, vonata áthalad. /.../ Pedig a helységnévismeret a nyelvismeret tartozéka" - írja *Utak és nevek* című, az erdélyi településnevek eredetét, történetét bemutató legújabb kötetében *Murádin László*. A hatalom azonban immár szinte egy évszázada, pontosabban 1918 óta mindent megtesz annak érdekében - településnév-változtatás, magyar helységnevek használatának időszakos betiltása a cenzúra révén -, hogy a magyarság nyelvismere ne lehessen tökéletes. A manapság helyyel-közzel ugyan már felbukkanó magyar helységnévtáblák távolról sem képesek pótolni mindazt, amit az utóbbi évtizedek olyan alaposan kitöröltek az egymást követő nemzedékek nyelvi kultúrájából. Jócskán akad tehát pótolnivaló. Többek között ezt a célt is szolgálja a szerző tudományos alaposággal megírt, de a nagyközönség számára is élvezhető munkája.

Murádin László ismét közérdeklődésre számot tartó témához nyúl. Kiaknázása egyben hiánypótló kötetet is eredményez, ugyanis több mint fél évszázada nem jelent meg olyan kiadvány, amely hathatósan megkönnyíthette volna a román-magyar helységnév-azonosítást.

S ha 1990 után napvilágot is látott néhány ilyen tematikájú munka, a kínálat továbbra sem kielégítő. A szerző *Kiss Lajos Földrajzi nevek etimológiai szótára* című kötete adatainak

felhasználásával igyekezett olyan névtudományi ismeretterjesztő kézikönyvet összeállítani, amely Erdély fő- és vasútvonalai mentén található települések nevének eredetét világítja meg. S miközben kisebb-nagyobb falvak és városok nevének kialakulását tudományos alapossággal mutatja be, egyben a lakosság nemzetiségi összetételének alakulásáról is meggyőző képet fest.

A honfoglaló magyarság IX. század végi Kárpát-medencei letelepedésével „tömeggé váltak a magyarok által adott helységnevek”. Ezek forrásai lehettek személynevek, védőszentek nevei, és sok helységet arról a vízről neveztek el, amely mellé települt. De állatok, növények neve vagy a hetipiac napjának és helyének elnevezése is helységnévvé válhatott. Az 1918-as főhatalom változás nyomán a magyar eredetű román helységnevek átalakítása általános gyakorlattá vált. A hangalaki változások nem bizonyultak elegendőnek, ezért gyakorta merőben más nevet kapott a település. A kapkodás és általános zűrzavar következményeként aztán olykor tucatnyi helységet azonos névvel illettek. A névváltoztatók előtt ugyanis mindennemű ésszerű és tudományos megfontolás helyett csupán egyetlen cél lebegett: a magyar eredet végleges eltüntetése. „Én mindenképpen szükségesnek véltem a magyar név mellett többnyire magyarból átvett román nevet is feltüntetni, s utalni a régi román név pálfordulására. A nemzeti önérzet erősítésére ez mindenképpen alkalmas” - véli a szerző.

A tartalomjegyzékben fejezetcímeként feltüntetett főbb erdélyi utak a kötet gyakorlati, kézikönyvként való használatát is lehetővé teszik.

Az Utak és nevek érdekes, hasznos, tanulságos olvasmány, hitelességére biztosítékul pedig a szerző neve szolgál.

Németh Júlia

*****

1% 1 % 1%

Közeleg az adóbevallás ideje. Személyi jövedelemadónk egy-egy százalékát erre jogosult, bejegyzett egyházaknak, közintézményeknek, civil szervezeteknek ajánlhatjuk.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület jogosult arra, hogy adónk 1%-át felajánlhassuk az Egyesületnek. Ezzel hét éve működő Egyesületünk működését támogathatjuk.

Kérjük, jövedelemadója bevallásakor gondoljon Kulturális Egyesületünkre, s ezáltal önmagára is. Hiszen tagságunk azért dolgozik, hogy magyarörmény közösségünk céljait megvalósítsa, gyökereink tárgyi és szellemi kultúráját megőrizze, átadja az utókornak és továbbfejlessze. Ezzel tartozunk tisztességes és jó magyarrá vált őseinknek, tehát önmagunknak is.

A jövedelemadó bevallásakor az APEH által mellékelte rendelkező nyilatkozatot kell kitöltenie.

A kedvezményezett adószáma: **18085590 -1- 41**

A kedvezményezett neve: **Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület**

Egyúttal javasoljuk, hogy a másik, az egyházaknak szánható egy százalékkal támogassa a Magyar Katolikus Egyházat, amelynek részegyháza a magyarroni, történelmi örménység Örmény Szerartású Római Katolikus Egyháza. A Kádár Dániel apátplébános által évtizedeken át vezetett Orlay-utcai templomnak **nincs önálló technikai száma!**

Ezért javasoljuk, hogy a másik rendelkezési lapon kezdeményezettként tüntesse fel a

Magyar Katolikus Egyházat, amelynek technikai száma: 0011

A rendelkező nyilatkozatokat tegye külön-külön szabvány méretű borítékba, írja rá saját nevét, lakcímét és adóazonosító jelét, majd a lezárt borítékokat mellékelje adóbevallásához.

Köszönjük, hogy gondol ránk!

Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület